

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

P8_TA(2018)0017

Kohtualluvus, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamine ja täitmine ning rahvusvahelised lapseröövid *

Euroopa Parlamendi 18. jaanuari 2018. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamist ja täitmist, ning rahvusvahelisi lapserööve (uuesti sõnastatud) (COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine – uuesti sõnastamine)

(2018/C 458/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2016)0411),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõiget 3, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0322/2016),
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 104 ja 78c,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja petitsioonikomisjoni arvamust (A8-0388/2017),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda komisjoni ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. kiidab allpool muudetud kujul heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

- (1) Nõukogu määrust (EÜ) nr 2201/2003⁽³⁴⁾ on oluliselt muudetud⁽³⁵⁾. Kuna määrusesse on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.

⁽³⁴⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2201/2003, 27. november 2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1).

⁽³⁵⁾ Vt V lisa.

Muudatusettepanek

- (1) Nõukogu määrust (EÜ) nr 2201/2003⁽³⁴⁾ on oluliselt muudetud⁽³⁵⁾. Kuna määrusesse on vaja teha uusi **vältimatuid** muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada. **Sellised määruse muudatused aitavad tugevdada õiguskindlust ja suurendada paindlikkust, aitavad tagada parema juurdepääsu kohtumenetlustele ning et sellised menetlused on tõhusamad. Samal ajal aitavad käesoleva määruse muudatused tagada, et liikmesriigid säilitavad vanemlikku vastutust käsitleva materiaalõiguse suhtes täieliku sõltumatuse.**

⁽³⁴⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2201/2003, 27. november 2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1).

⁽³⁵⁾ Vt V lisa.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

- (3) Liidu õigusruumi sujuv ja nõuetekohane toimimine liikmesriikide erinevate õigussüsteemide ja -traditsioonide suhtes on liidu jaoks väga oluline. Sellega seoses tuleks vastastikust usaldust teineteise õigussüsteemide suhtes edasi arendada. Euroopa Liit on seadnud endale eesmärgiks luua, säilitada ja arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine ja õiguskaitse kättesaadavus. Nende eesmärkide rakendamiseks **tuleks** tugevdada isikute ja eelkõige laste õigusi kohtumenetlustes, et lihtsustada õigus- ja haldus- asutuste vahelist koostööd ning otsuste täitmist piiriülese toimega perekonnaõigusega seotud kohtuasjades. Parandada tuleks tsiviilasjades tehtavate otsuste vastastikust tunnustamist, lihtsustada tuleks õiguskaitse kättesaadavust ning tõhustada tuleks liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust.

Muudatusettepanek

- (3) Liidu õigusruumi sujuv ja nõuetekohane toimimine liikmesriikide erinevate õigussüsteemide ja -traditsioonide suhtes on liidu jaoks väga oluline. Sellega seoses tuleks vastastikust usaldust teineteise õigussüsteemide suhtes edasi arendada. Euroopa Liit on seadnud endale eesmärgiks luua, säilitada ja arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine ja õiguskaitse kättesaadavus. Nende eesmärkide rakendamiseks **on väga tähtis** tugevdada isikute ja eelkõige laste õigusi kohtumenetlustes, et lihtsustada õigus- ja haldus- asutuste vahelist koostööd ning otsuste täitmist piiriülese toimega perekonnaõigusega seotud kohtuasjades. Parandada tuleks tsiviilasjades tehtavate otsuste vastastikust tunnustamist, lihtsustada tuleks õiguskaitse kättesaadavust ning tõhustada tuleks liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust, **tagades täpse kontrolli selle üle, et liikmesriikide pädevate asutuste poolt kasutatavad menetlused ja tavad on mittediskrimineerivad, et lapse huvid ja nendega seotud põhiõigused oleksid kaitstud.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 3**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 4***Komisjoni ettepanek*

- (4) Sellise ala loomiseks peab liit muu hulgas piiriülest toimet omavates tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas vastu võtma siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed.

Muudatusettepanek

- (4) Sellise ala loomiseks peab liit muu hulgas piiriülest toimet omavates tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas vastu võtma **isikute vabaks liikumiseks ja** siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed.

Muudatusettepanek 4**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 4 a (uus)***Komisjoni ettepanek*

- (4a) Selleks et tõhustada õiguslase koostööd piiriülese mõjuga tsiviilasjades, on vaja õiguslase koolitust, eelkõige piiriülese perekonnaõiguse valdkonnas. Nii liidu kui ka riiklikul tasandil on vaja korraldada koolitusi, näiteks seminare ja vahetusi, et suurendada teadlikkust käesolevast määrusest, selle sisust ja tagajärgedest ning suurendada liikmesriikide vastastikust usaldust nende õigussüsteemide suhtes.

Muudatusettepanek

- (4a) Selleks et tõhustada õiguslase koostööd piiriülese mõjuga tsiviilasjades, on vaja õiguslase koolitust, eelkõige piiriülese perekonnaõiguse valdkonnas. Nii liidu kui ka riiklikul tasandil on vaja korraldada koolitusi, näiteks seminare ja vahetusi, et suurendada teadlikkust käesolevast määrusest, selle sisust ja tagajärgedest ning suurendada liikmesriikide vastastikust usaldust nende õigussüsteemide suhtes.

Muudatusettepanek 5**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 6***Komisjoni ettepanek*

- (6) Kõigi laste võrdsuse tagamiseks peaks **peaks** käesolev määrus hõlmama kõiki vanemlikku vastutust reguleerivaid otsuseid, sealhulgas meetmeid laste kaitseks, sõltumatult nende seostest abieluõigusliku **menetluse või muude menetlustega**.

Muudatusettepanek

- (6) Kõigi laste võrdsuse tagamiseks peaks käesolev määrus hõlmama kõiki vanemlikku vastutust reguleerivaid otsuseid, sealhulgas meetmeid laste kaitseks, sõltumatult nende seostest abieluõigusliku **menetlusega**.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6a) Käesoleva määruse kohaselt tuleks kohtualluvuse eeskirju kohaldada ka kõigi laste suhtes, kes viibivad liidu territooriumil ja kelle alalist elukohta ei ole võimalik kindlaks teha. Selliste eeskirjade kohaldamisala peaks eelkõige hõlmama pagulastest lapsi ning lapsi, kes on rahvusvaheliselt ümber asustatud kas sotsiaal-majanduslikel põhjustel või nende riigis toimuvate rahutuste tõttu.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (12a) Käesolev määrus peaks täielikult austama Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) sätestatud õigusi, eelkõige harta artiklis 47 sätestatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, harta artiklis 7 sätestatud õigust era- ja perekonnaelu austamisele ning harta artiklis 24 sätestatud lapse õigusi.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (13) Kohtualluvuse alused vanemliku vastutuse küsimustes **kujundatakse** lapse huve silmas pidades, ning neid tuleks kohaldada **vastavalt lapse huvidele**. Viiteid lapse huvidele tuleks tõlgendada **Euroopa Liidu põhiõiguste** harta artiklist 24 ja ÜRO 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsioonist lähtuvalt.
- (13) Kohtualluvuse alused vanemliku vastutuse küsimustes **tuleks alati kujundada** lapse huve silmas pidades, ning neid tuleks kohaldada **neid huvisid arvesse võttes**. Viiteid lapse huvidele tuleks tõlgendada harta artiklitest 7, 14, 22 ja 24 ning ÜRO 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsioonist lähtuvalt. **On tingimata vajalik, et see liikmesriik, kelle asutused on käesoleva määruse tähenduses vanemliku vastutuse küsimuses pädevad, tagab pärast lapse tagasitoomise kohta lõpliku otsuse tegemist, et lapse huvid ja põhiõigused on pärast tema tagasitoomist kaitstud, eriti kui lapsel on kontakt mõlema vanemaga.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (14a) *Mõiste „alaline elukoht“ tähendust tuleks tõlgendada ametiasutuste määratluste alusel iga juhtumi puhul eraldi, võttes arvesse juhtumi konkreetseid asjaolusid.*

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (15) Kui lapse alaline elukoht muutub seadusliku kolimise tulemusena, peaks kohtualluvus lapsega läheduse säilitamiseks kaasa liikuma. **Seda tuleks kohaldada juhul, kui menetlust ei ole veel algatatud, ning samuti poolelioleva menetluse puhul.** Poolelioleva menetluse puhul võivad osapooled kohtupidamise tõhususe huvides otsustada, et kuni lõpliku otsuse tegemiseni kuulub pädevus selle liikmesriigi kohtule, kus menetlus pooleli on, tingimusel et see on lapse huvides. **Selline võimalus on eriti oluline siis, kui menetlus on lõpule jõudmas ning üks vanem soovib lapsega teise liikmesriiki kolida.**

- (15) Kui lapse alaline elukoht muutub seadusliku kolimise tulemusena, peaks kohtualluvus lapsega läheduse säilitamiseks kaasa liikuma. Poolelioleva menetluse puhul võivad osapooled kohtupidamise tõhususe huvides otsustada, et kuni lõpliku otsuse tegemiseni kuulub pädevus selle liikmesriigi kohtule, kus menetlus pooleli on, tingimusel et see on lapse huvides. **Teisest küljest peaks hooldus- ja suhtlusõigust käsitlev pooleliolev menetlus lõppema lõpliku otsusega, et isikud, kellel on hooldusõigus, ei viiks last teise riiki, et vältida nii ametiasutuste ebasoodsat otsust, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku, et pooleliolev menetlus tuleks lõpetada.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu määrus

Põhendus 17

Komisjoni ettepanek

- (17) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriigi ametiasutusi, kelle pädevuses ei ole asja sisuline arutamine, kiireloomulistel juhtudel võtmast ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid kõnealuses liikmesriigis paikneva lapse isiku või vara suhtes. Neid meetmeid tuleks tunnustada ja täita kõigis teistes liikmesriikides, sealhulgas liikmesriikides, kellele kuulub käesoleva määruse alusel pädevus, nii kaua, kuni sellise liikmesriigi pädev ametiasutus on võtnud tema arvates asjakohaseid meetmeid. Ühe liikmesriigi kohtus võetud meetmeid tuleks muuta või asendada ainult meetmetega, mida on võtnud selle liikmesriigi kohus, kelle pädevuses on asja sisuline arutamine. Ametiasutus, mille pädevuses on ainult ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete kehtestamine, peaks asja sisulist arutamist käsitleva taotluse esitamise korral teatama omal algatusel, et tal puudub selleks pädevus. Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks ametiasutus teavitama võetud meetmetest otse või keskasutuse kaudu selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine. Suutmatust teise liikmesriigi ametiasutust teavitada ei peaks siiski olema meetme mittetunnustamise põhjuseks.

Muudatusettepanek

- (17) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriigi ametiasutusi, kelle pädevuses ei ole asja sisuline arutamine, kiireloomulistel juhtudel, **näiteks koduvägivalla või soolise vägivalla puhul**, võtmast ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid kõnealuses liikmesriigis paikneva lapse isiku või vara suhtes. Neid meetmeid tuleks tunnustada ja täita kõigis teistes liikmesriikides, sealhulgas liikmesriikides, kellele kuulub käesoleva määruse alusel pädevus, nii kaua, kuni sellise liikmesriigi pädev ametiasutus on võtnud tema arvates asjakohaseid meetmeid. Ühe liikmesriigi kohtus võetud meetmeid tuleks muuta või asendada ainult meetmetega, mida on võtnud selle liikmesriigi kohus, kelle pädevuses on asja sisuline arutamine. Ametiasutus, mille pädevuses on ainult ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete kehtestamine, peaks asja sisulist arutamist käsitleva taotluse esitamise korral teatama omal algatusel, et tal puudub selleks pädevus. Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks ametiasutus **põhjendamatu viivitusega** teavitama võetud meetmetest otse või keskasutuse kaudu selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine. Suutmatust teise liikmesriigi ametiasutust teavitada ei peaks siiski olema meetme mittetunnustamise põhjuseks.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhendus 18

Komisjoni ettepanek

- (18) **Erandjuhtudel** ei saa lapse alalise elukoha liikmesriigi asutused olla juhtumi käsitlemisel kõige asjakohasemaks asutuseks. **Lapse huvides** võib **ametiasutus** erandina ja teatavatel tingimustel anda oma pädevuse **erandjuhul** edasi teise liikmesriigi ametiasutusele, kui sellel ametiasutusel on asja arutamiseks paremad võimalused. Sel juhul **ei tohiks teisel ametiasutusel lubada** anda pädevust edasi kolmandale ametiasutusele.

Muudatusettepanek

- (18) **Erilist tähelepanu tuleks pöörata tõsiasjale, et erandjuhtudel, näiteks koduvägivalla või soolise vägivalla puhul**, ei pruugi lapse alalise elukoha liikmesriigi asutused olla juhtumi käsitlemisel kõige asjakohasemaks asutuseks. **Ametiasutus** võib erandina ja teatavatel tingimustel anda oma pädevuse edasi teise liikmesriigi ametiasutusele, kui sellel ametiasutusel on asja arutamiseks paremad võimalused. Sel juhul **tuleks kõigepealt saada teise ametiasutuse nõusolek, sest pärast seda, kui ta on juhtumi vastu võtnud, ei saa ta** anda pädevust edasi kolmandale ametiasutusele. **Enne pädevuse üleandmist on tingimata vaja kaaluda ja täielikult arvesse võtta lapse huve.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjus 23

Komisjoni ettepanek

- (23) Kõnealuse määruse raames arutatavate vanemliku vastutuse menetluste ning 1980. aasta Haagi konventsiooni raames arutatavate tagasitoomise menetluste puhul tuleks austada lapse õigust väljendada vabalt oma arvamust, ning lapse huve hinnates tuleks neid arvamusi asjakohaselt arvesse võtta. Käesoleva määruse kohaldamises on vastavalt **Euroopa Liidu põhiõiguste** harta artikli 24 lõikele 1 ning ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklile 12 oluline roll lapse ärakuulamisel. Käesolev määrus ei ole siiski kavandatud sätestama, **kuidas last ära kuulata, näiteks, kas last peab ära kuulama kohtunike või erikoolitusega ekspert, kes esitab hiljem kohtule aruande, või kas laps kuulatakse ära kohtusaalis või kuskil mujal.**

Muudatusettepanek

- (23) Kõnealuse määruse raames arutatavate vanemliku vastutuse menetluste ning 1980. aasta Haagi konventsiooni raames arutatavate tagasitoomise menetluste puhul tuleks austada lapse õigust väljendada vabalt oma arvamust, ning lapse huve hinnates tuleks neid arvamusi asjakohaselt arvesse võtta. Käesoleva määruse kohaldamises on vastavalt harta artikli 24 lõikele 1, ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklile 12 ning **Euroopa Nõukogu soovitusel laste ja alla 18-aastaste noorte osalemise kohta** ^(1a) oluline roll lapse ärakuulamisel. Käesolev määrus ei ole siiski kavandatud sätestama **ühiseid miinimumstandardeid lapse ärakuulamise korra kohta, mida reguleeritakse jätkuvalt liikmesriikide siseriiklike sätetega.**

^(1a) CM/Rec(2012)2, 28. märts 2012.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26) Tagasitoomise menetluse 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel võimalikult kiiresti lõpule viimiseks peaksid liikmesriigid koondama kohtualluvuse kõnealuste menetluste puhul **ühte või mitmesse kohtusse**, võttes õigusemõistmisel arvesse nende sisemist struktuuri. Kohtualluvuse teatavas liikmesriigis piiratud arvu kohtutesse koondamine on oluline ja tõhus vahend lapseröövi asjade arutamise kiirendamiseks mitmes liikmesriigis, kuna kohtunikel, kes arutavad suuremal hulgal selliseid asju, tekivad sellega seoses eriteadmised. Sõltuvalt õigussüsteemi struktuurist võib lapseröövi käsitlevate asjade puhul koondada kohtualluvuse **kogu riigi puhul ühte või** piiratud arvu kohtutesse, kasutades selleks näiteks lähtepunktina apellatsioonikohtuid ning koondades rahvusvahelisi lapserööve käsitlevate asjade kohtualluvuse iga apellatsioonikohtu tööpiirkonna esimese astme kohtusse. Iga kohtuaste peaks tegema oma otsuse hiljemalt kuue nädala jooksul pärast taotluse või apellatsioonkaebuse esitamist. Liikmesriigid peaksid piirama 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel tehtud lapse tagasitoomist lubavate või sellest keelduvate otsuste suhtes esitatavate võimalike apellatsioonide arvu ühega.

(26) Tagasitoomise menetluse 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel võimalikult kiiresti lõpule viimiseks peaksid liikmesriigid koondama kohtualluvuse kõnealuste menetluste puhul **piiratud arvu kohtutesse**, võttes õigusemõistmisel arvesse nende sisemist struktuuri. Kohtualluvuse teatavas liikmesriigis piiratud arvu kohtutesse koondamine on oluline ja tõhus vahend lapseröövi asjade arutamise kiirendamiseks mitmes liikmesriigis, kuna kohtunikel, kes arutavad suuremal hulgal selliseid asju, tekivad sellega seoses eriteadmised. Sõltuvalt õigussüsteemi struktuurist võib lapseröövi käsitlevate asjade puhul koondada kohtualluvuse piiratud arvu kohtutesse, kasutades selleks näiteks lähtepunktina apellatsioonikohtuid ning koondades rahvusvahelisi lapserööve käsitlevate asjade kohtualluvuse iga apellatsioonikohtu tööpiirkonna esimese astme kohtusse, **piiramata süüsi osapoolte kohtusse pöördumise õigust ja kahjustamata tagasitoomise menetluse õigeaegsust**. Iga kohtuaste peaks tegema oma otsuse hiljemalt kuue nädala jooksul pärast taotluse või apellatsioonkaebuse esitamist. Liikmesriigid peaksid piirama 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel tehtud lapse tagasitoomist lubavate või sellest keelduvate otsuste suhtes esitatavate võimalike apellatsioonide arvu ühega. **Peale selle tuleks tagada, et ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsuseid teises liikmesriigis tunnustatakse. Kui kohtuasjas on otsus langetatud, tuleks seda tingimata eelkõige laste huvides kogu Euroopa Liidus tunnustada.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

- (28) **Kõigi** lapsi käsitlevate asjade puhul ning eelkõige **rahvusvahelisi lapsrööve käsitlevate asjade** puhul peaksid kohtu- ja haldusasutused kaaluma rahumeelse lahenduse saavutamise võimalusi, kasutades selleks lepitamist ja muid sobivaid vahendeid, mida toetavad võimaluse korral piiriüleseid vanemlikku vastutust käsitlevate vaidluste lepitamiseks mõeldud olemasolevad võrgustikud ja tugistruktuurid. Sellised jõupingutused ei peaks siiski 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel arutatavaid tagasitoomise menetlusi põhjendamatult pikendama.

Muudatusettepanek

- (28) **Vahendamise kasutamine võib mängida väga olulist rolli konfliktide lõpetamisel, kõigi** lapsi käsitlevate asjade puhul ning eelkõige **vanemate piiriüleste konfliktide korral, mis puudutavad hooldus- ja suhtlusõigust, samuti rahvusvaheliste lapsröövi juhtumite puhul. Võttes lisaks arvesse hiljuti toimunud rändajate sissevoolu tõttu toimunud selliste piiriüleste hooldusõiguse vaidluste arvu kasvu kõikjal Euroopa Liidus, mille puhul ei ole võimalik kasutada rahvusvahelist raamistikku, on vahendamine sageli osutunud ainsaks õiguslikuks vahendiks, mis aitab peredel perevaidlustele rahumeelse ja kiire lahenduse leida. Selleks et edendada vahendamist selliste juhtumite puhul, peaksid kohtu- ja haldusasutused, keda toetavad vajaduse korral piiriüleseid vanemlikku vastutust käsitlevate vaidluste vahendamiseks mõeldud olemasolevad võrgustikud ja tugistruktuurid, aitama pooli enne kohtumenetluse alustamist või kohtumenetluse ajal sobivate vahendajate valimisel ja vahendamise korraldamisel. Pooltele tuleks anda rahalist abi vahendamisenetluse läbiviimiseks vähemalt sellises ulatuses, nagu neile on antud või neile oleks antud õigusabi. Sellised jõupingutused ei tohiks siiski 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel arutatavaid tagasitoomise menetlusi põhjendamatult pikendada ning ei tohiks kaasa tuua vägivalda, sealhulgas koduvägivalda ohvrite kohustuslikku osalemist vahendamisenetluses.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (28a) *Et pakkuda tõhusat alternatiivi siseriiklike või rahvusvaheliste perevaidluste lahendamisele kohtus, on väga oluline, et asjaomased vahendajad oleksid läbinud asjakohase erikoolituse. Koolitus peaks hõlmama eelkõige piiriüleste perevaidluste õigusraamistikku, kultuuridevahelist pädevust ja oskusi konfliktiolukordade lahendamiseks, võttes alati arvesse lapse huve. Kohtunike kui vahendamise poole pöördumise võimaliku peamise allika koolitus peaks käsitlema ka seda, kuidas julgustada osapooli kasutama vahendamist võimalikult varases etapis ja kuidas kaasata vahendamine kohtumenetlustesse ning Haagi konventsiooni lapseröövi käsitleva menetluse kindlaksmääratud ajakava, ilma et see põhjustaks tarbetuid viivitusi.*

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (30) Kui selle liikmesriigi kohus, kuhu laps on ebaseaduslikult ära viidud või kus teda ebaseaduslikult kinni peetakse, otsustab 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel lapse tagasitoomisest keelduda, peaks ta oma otsuses sõnaselgelt viitama 1980. aasta Haagi konventsiooni asjaomastele artiklitele, millega ta oma keeldumist põhjendab. Sellise eestkosteõigusega seotud menetlustes pärast lapse huvide põhjalikku läbivaatamist tehtud otsuse võib siiski asendada selle liikmesriigi kohtu hilisema otsusega, kus oli lapse alaline elukoht enne tema ebaseaduslikku äraviimist või kinnipidamist. Kui see otsus sisaldab lapse tagasitoomist, peaks tagasitoomine toimuma, ilma et liikmesriigis, kuhu laps on ära viidud või kus teda kinni peetakse, oleks otsuse tunnustamiseks ja täitmisele pööramiseks vaja erimenetlust.
- (30) Kui selle liikmesriigi kohus, kuhu laps on ebaseaduslikult ära viidud või kus teda ebaseaduslikult kinni peetakse, otsustab 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel lapse tagasitoomisest keelduda, peaks ta oma otsuses sõnaselgelt viitama 1980. aasta Haagi konventsiooni asjaomastele artiklitele, millega ta oma keeldumist põhjendab, **ja esitama keeldumise põhjused**. Sellise eestkosteõigusega seotud menetlustes pärast lapse huvide põhjalikku läbivaatamist tehtud otsuse võib siiski asendada selle liikmesriigi kohtu hilisema otsusega, kus oli lapse alaline elukoht enne tema ebaseaduslikku äraviimist või kinnipidamist. Kui see otsus sisaldab lapse tagasitoomist, peaks tagasitoomine toimuma, ilma et liikmesriigis, kuhu laps on ära viidud või kus teda kinni peetakse, oleks otsuse tunnustamiseks ja täitmisele pööramiseks vaja erimenetlust.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

- (33) **Lapsi käsitlevate piiriüleste kohtumenetluste vähem aeganõudvateks ning vähemkulukateks muutmise** eesmärk õigustab täitmiseotsuse kaotamist enne otsuse täitmise liikmesriigis jõustamist kõigi vanemlikku vastutust käsitlevate otsuste puhul. Kui määrusega (EÜ) nr 2201/2003 kaotatakse kõnealune nõue ainult suhtlusõigust andvate otsuste ja teatavate lapse tagasitoomist käsitlevate otsuste puhul, siis käesolevas määruses sätestatakse **kõigi** vanemlikku vastutust käsitlevates asjades tehtavate otsuste piiriüleseks täitmiseks ühtne menetlus. Selle tulemusena peaks teatava liikmesriigi ametiasutuste tehtud otsust käesoleva määruse sätetest tulenevalt käsitlema nii, nagu oleks see otsus tehtud otsuse täitmise liikmesriigis.

Muudatusettepanek

- (33) **Euroopa kodanike vaba liikumise hõlbustamise** eesmärk õigustab täitmiseotsuse kaotamist enne otsuse täitmise liikmesriigis jõustamist kõigi vanemlikku vastutust käsitlevate otsuste puhul, **mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse. See muudab lapsi käsitlevad piiriülelised kohtuvaidlused vähem aeganõudvaks ja odavamaks.** Kui määrusega (EÜ) nr 2201/2003 kaotatakse kõnealune nõue ainult suhtlusõigust andvate otsuste ja teatavate lapse tagasitoomist käsitlevate otsuste puhul, siis käesolevas määruses sätestatakse **kõigis käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates** vanemlikku vastutust käsitlevates asjades tehtavate otsuste piiriüleseks täitmiseks ühtne menetlus. Selle tulemusena peaks teatava liikmesriigi ametiasutuste tehtud otsust käesoleva määruse sätetest tulenevalt käsitlema nii, nagu oleks see otsus tehtud otsuse täitmise liikmesriigis.

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 37 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (37a) **Käesolevas määruses määratletud otsuse tunnustamisest keeldumine põhjusel, et tunnustamine oleks selgelt vastuolus asjaomase liikmesriigi avaliku korraga, peaks olema kooskõlas harta artikliga 21.**

Muudatusettepanek

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 42

Komisjoni ettepanek

- (42) Käesoleva määruse **kohaldus**alasse jäävate vanemlikku vastutust käsitlevate erijuhtumite korral peaksid keskasutused liikmesriikide ametiasutustele ning vanemliku vastutuse kandjatele abi andmisel omavahel koostööd tegema. Selline abi peaks eelkõige hõlmama lapse ülesleidmist otse või teiste pädevate ametiasutuste kaudu, kui see on vajalik käesoleva määruse alusel esitatud taotluse täitmiseks, ning lapsega seotud teabe esitamist, mis on vajalik menetluse läbiviimiseks.

Muudatusettepanek

- (42) Käesoleva määruse **kohaldamis**alasse jäävate vanemlikku vastutust käsitlevate erijuhtumite korral peaksid keskasutused liikmesriikide ametiasutustele ning vanemliku vastutuse kandjatele abi andmisel omavahel koostööd tegema. Selline abi peaks eelkõige hõlmama lapse ülesleidmist otse või teiste pädevate ametiasutuste kaudu, kui see on vajalik käesoleva määruse alusel esitatud taotluse täitmiseks, ning lapsega seotud teabe esitamist, mis on vajalik menetluse läbiviimiseks. **Juhul kui pädevus on muul liikmesriigil, kui see liikmesriik, mille kodanik laps on, teavitavad pädeva liikmesriigi keskasutused põhjendamatu viivitusega selle liikmesriigi keskasutusi, mille kodanik laps on.**

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek

- (44) Ilma, et see piiraks liikmesriigi menetlusõigusest tulenevaid nõudeid, peaks taotleval keskasutusel olema õigus vajaliku teabe saamiseks valida vabalt erinevate kanalite vahel, näiteks kohtute puhul kohaldades nõukogu määrust (EÜ) nr 1206/2001, kasutades tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa kohtute võrku, eelkõige käesoleva määruse alusel loodud keskasutusi, kohtunike võrgustikku ja kontaktpunkte, või kohtu- ja haldusastute puhul taotledes teavet kõnealuse valdkonna spetsiaalse valitsusvälise organisatsiooni kaudu.

Muudatusettepanek

- (44) Ilma, et see piiraks liikmesriigi menetlusõigusest tulenevaid nõudeid, peaks taotleval keskasutusel olema õigus vajaliku teabe saamiseks valida vabalt erinevate kanalite vahel, näiteks kohtute puhul kohaldades nõukogu määrust (EÜ) nr 1206/2001, kasutades tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa kohtute võrku, eelkõige käesoleva määruse alusel loodud keskasutusi, kohtunike võrgustikku ja kontaktpunkte, või kohtu- ja haldusastute puhul taotledes teavet kõnealuse valdkonna spetsiaalse valitsusvälise organisatsiooni kaudu. **Rahvusvahelist õigusala**st koostööd ja teabevahetust peaks algatama ja/või lihtsustama spetsiaalne võrgustik või sidekohtunikud igas liikmesriigis. Euroopa õigusala se koostöö võrgustiku roll peaks erinema keskasutuste omast.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 22**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 46***Komisjoni ettepanek*

- (46) Vanemlikku vastutust käsitlevat otsust kavandava liikmesriigi ametiasutusel peaks olema **õigus taotleda** teise liikmesriigi ametiasutustelt lapse kaitsega seotud teavet, kui lapse huvid seda nõuavad. Sõltuvalt asjaoludest võib see teave käsitleda lapse vanema, õe või vennaga seotud menetlusi ja otsuseid, või vanema suutlikkust lapse eest hoolitseda või temaga suhelda.

Muudatusettepanek

- (46) Vanemlikku vastutust käsitlevat otsust kavandava liikmesriigi ametiasutusel peaks olema **kohustus nõuda** teise liikmesriigi ametiasutustelt lapse kaitsega seotud teavet, kui lapse huvid seda nõuavad. Sõltuvalt asjaoludest võib see teave käsitleda lapse vanema, õe või vennaga seotud menetlusi ja otsuseid, või vanema **või pere** suutlikkust lapse eest hoolitseda või temaga suhelda. **Hinnangu andmisel suutlikkuse kohta lapse eest hoolitseda ei tohiks määravaks olla vanema kodakondsus, majanduslik ja sotsiaalne olukord ega kultuuriline või usuline taust.**

Muudatusettepanek 23**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 46 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- (46a) **Kõikide vahenditega tuleks edendada kohtunike, avaliku sektori asutuste, keskasutuste, vanemaid abistavate spetsialistide ja vanemate endi vahelist suhtlust, võttes muu hulgas arvesse, et otsus, et last ei tohiks tagasi saata, võib rikkuda lapse põhiõigusi samal määral nagu otsus ta tagasi saata.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 24
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 48 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(48a) *Kui lapse huvid seda nõuavad, peaksid kohtunikud suhtlema otse teiste liikmesriikide keskasutuste või pädevate kohtutega.*

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 49

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(49) Kui liikmesriigi ametiasutus on vanemlikku vastutust käsitlevas asjas otsuse juba teinud või kaalub sellise otsuse tegemist ning selle täitmine peab toimuma teises liikmesriigis, **võib** ametiasutus **taotleda**, et selle teise liikmesriigi ametiasutused aitaksid otsust täita. See peaks kehtima näiteks otsuste puhul, millega antakse järelvalvega suhtlusõigus muus liikmesriigis kui suhtlusõiguse määranud ametiasutuse liikmesriik või millega kaasnevad kõrvalmeetmed, mille on kehtestanud selle liikmesriigi ametiasutused, kus otsust täitma hakatakse.

(49) Kui liikmesriigi ametiasutus on vanemlikku vastutust käsitlevas asjas otsuse juba teinud või kaalub sellise otsuse tegemist ning selle täitmine peab toimuma teises liikmesriigis, **peaks** ametiasutus **taotlema**, et selle teise liikmesriigi ametiasutused aitaksid otsust täita. See peaks kehtima näiteks otsuste puhul, millega antakse järelvalvega suhtlusõigus muus liikmesriigis kui suhtlusõiguse määranud ametiasutuse liikmesriik või millega kaasnevad kõrvalmeetmed, mille on kehtestanud selle liikmesriigi ametiasutused, kus otsust täitma hakatakse.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 26**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 50***Komisjoni ettepanek*

- (50) Juhul kui liikmesriigi ametiasutus kaalub lapse paigutamist kasuperekonda või teises liikmesriigis asuvasse hooldeasutusse, tuleks enne sellist paigutamist korraldada mõlema liikmesriigi keskasutuste vaheline konsultatsioon. Lapse paigutamist kaaluv ametiasutus peaks enne paigutamise kinnitamist saama nõusoleku selle liikmesriigi pädevalt ametiasutuselt, kuhu laps paigutada tahetakse. Kuna paigutamine on sageli kiireloomuline meede, mis on vajalik lapse eemaldamiseks tema huve kahjustavast keskkonnast, on kiirus selliste otsuste puhul väga oluline. Konsulteerimise kiirendamiseks kehtestatakse käesoleva määrusega kõikehõlmavalt nõuded taotlusele ja tähtajale, mille jooksul liikmesriik, kuhu laps paigutada tahetakse, vastama peab. Nõusoleku andmist või sellest keeldumist käsitlevaid tingimusi reguleerivad siiski jätkuvalt taotluse saanud liikmesriigi õigusaktid.

Muudatusettepanek

- (50) Juhul kui liikmesriigi ametiasutus kaalub lapse paigutamist **pereliikmete juurde**, kasuperekonda või teises liikmesriigis asuvasse hooldeasutusse, tuleks enne sellist paigutamist korraldada mõlema liikmesriigi keskasutuste vaheline konsultatsioon. Lapse paigutamist kaaluv ametiasutus peaks enne paigutamise kinnitamist saama nõusoleku selle liikmesriigi pädevalt ametiasutuselt, kuhu laps paigutada tahetakse. Kuna paigutamine on sageli kiireloomuline meede, mis on vajalik lapse eemaldamiseks tema huve kahjustavast keskkonnast, on kiirus selliste otsuste puhul väga oluline. Konsulteerimise kiirendamiseks kehtestatakse käesoleva määrusega kõikehõlmavalt nõuded taotlusele ja tähtajale, mille jooksul liikmesriik, kuhu laps paigutada tahetakse, vastama peab. Nõusoleku andmist või sellest keeldumist käsitlevaid tingimusi reguleerivad siiski jätkuvalt taotluse saanud liikmesriigi õigusaktid.

Muudatusettepanek 27**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 51***Komisjoni ettepanek*

- (51) Lapse **pikaajaline paigutamine välismaale** peaks **toimima** kooskõlas **ELi põhiõiguste** harta artikli 24 lõikega 3 (õigus säilitada vanematega isiklik kontakt) ning ÜRO lapse õiguse konventsiooni sätete, eelkõige artiklitega 8, 9 ja 20. Lahendusi otsides tuleks vajalikku tähelepanu pöörata soovitava lapse üleskasvatamise järjepidevusele ja lapse etnilisele, usulisele, kultuurilisele ja keelelisele päritolule.

Muudatusettepanek

- (51) Lapse **ümberpaigutamist kaaluv riigiasutus** peaks **toimima** kooskõlas harta artikli 24 lõikega 3 (õigus säilitada vanematega isiklik kontakt) ning ÜRO lapse õiguse konventsiooni sätete, eelkõige artiklitega 8, 9 ja 20. Lahendusi otsides tuleks vajalikku tähelepanu pöörata **võimalusele paigutada õed-vennad samasse vastuvõtvasse perekonda või asutusse ning** soovitava lapse üleskasvatamise järjepidevusele ja lapse etnilisele, usulisele, kultuurilisele ja keelelisele päritolule. **Eelkõige lapse pikaajalise välismaale paigutamise korral peaksid asjaomased ametiasutused alati kaaluma lapse paigutamist muus riigis elavate sugulaste juurde, kui laps on loonud nende pereliikmetega suhte, vastavalt lapse huvide individuaalsele hinnangule. Asjaomaseid pikaajalisi paigutamisi tuleks korrapäraselt üle vaadata, pidades silmas lapse vajadusi ja huve.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Käesolevat määrust kohaldatakse **järgmisi valdkondi käsitlevate tsiviilasjade suhtes** igat liiki kohtu- ja haldusasutustes:

Muudatusettepanek

1. Käesolevat määrust kohaldatakse igat liiki kohtu- ja haldusasutustes **või muudes ametiasutustes, millel on pädevus käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes, järgmisi valdkondi käsitlevate tsiviilasjade suhtes:**

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) rahvusvaheline lapserööv;

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) lapse paigutamine kasuperekonda või hooldeasutusse;

Muudatusettepanek

d) lapse paigutamine **pereliikmete juurde**, kasuperekonda või **turvalisse** hooldeasutusse **välismaal;**

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. „ametiasutus“ tähendab liikmesriikide kohtu- või haldusasutusi, mis on pädevad käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes;

Muudatusettepanek

1. „ametiasutus“ tähendab liikmesriikide kohtu- või haldusasutusi **või muid ametiasutusi**, mis on pädevad käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes;

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. „liikmesriik“ tähendab kõiki liikmesriike, välja arvatud Taani;

3. „liikmesriik“ tähendab kõiki **Euroopa Liidu** liikmesriike, välja arvatud Taani;

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. „otsus“ tähendab lahutust, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist või vanemlikku vastutust käsitlevat liikmesriigi ametiasutuse dekreeti, korraldust või otsust;

4. „otsus“ tähendab lahutust, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist või vanemlikku vastutust käsitlevat liikmesriigi ametiasutuse dekreeti, korraldust või otsust **või liikmesriigis täitmisele pööratavat autentset dokumenti või poolte vahelist kokkulepet, mis on täitmisele pööratav liikmesriigis, kus see on sõlmitud;**

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 12 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

12. „**ebaseaduslik äraviimine või kinnipidamine**“ tähendab lapse äraviimist või kinnipidamist juhul, kui:

12. „**rahvusvaheline lapserööv**“ tähendab lapse äraviimist või kinnipidamist juhul, kui:

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigi ametiasutustel on vanemliku vastutuse asjus pädevus lapse suhtes, kelle alaline elukoht on selles liikmesriigis. Kui laps kolib seaduslikult ühest liikmesriigist teise ja saab seal uue alalise elukoha, läheb pädevus üle uue alalise elukoha liikmesriigi ametiasutustele.

1. Liikmesriigi ametiasutustel on vanemliku vastutuse asjus pädevus lapse suhtes, kelle alaline elukoht on selles liikmesriigis. Kui laps kolib seaduslikult ühest liikmesriigist teise ja saab seal uue alalise elukoha, läheb pädevus üle uue alalise elukoha liikmesriigi ametiasutustele, **välja arvatud juhul, kui pooled lepivad enne kolimist kokku, et pädev asutus peaks jätkuvalt olema selle liikmesriigi ametiasutus, kus oli seni lapse alaline elukoht.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Kui hooldus- ja suhtlusõiguse menetlus on pooleli, säilitab päritoluliikmesriigi ametiasutus pädevuse kuni menetluse lõpuni, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku, et menetlus tuleks lõpetada.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõiget 1 ei kohaldata juhul, kui lõikes 1 nimetatud suhtlusõiguse kasutaja on tunnustanud lapse uue alalise elukoha liikmesriigi ametiasutuste pädevust, osaledes sealsete ametiasutuste menetlustes nende pädevust vaidlustamata.

2. Lõiget 1 ei kohaldata juhul, kui lõikes 1 nimetatud suhtlusõiguse kasutaja, **keda varasema alalise elukoha ametiasutused on teavitanud õiguslikust mõjust**, on tunnustanud lapse uue alalise elukoha liikmesriigi ametiasutuste pädevust, osaledes **sellest teabest olenemata** sealsete ametiasutuste menetlustes nende pädevust vaidlustamata.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõik 1 – punkt b – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) ühe aasta jooksul pärast seda, kui **eestkosteõiguse** kasutaja on saanud või peaks olema saanud teada lapse asukoha, ei ole esitatud **tagasitoomise** taotlust pädevatele asutustele liikmesriigis, kuhu laps on ära viidud või kus teda kinni peetakse;

i) ühe aasta jooksul pärast seda, kui **hooldusõiguse** kasutaja on saanud või peaks olema saanud teada lapse asukoha, **ning olenemata asjaolust, et ametiasutused on teda teavitanud õiguslikust nõudest esitada tagasitoomise taotlus**, ei ole esitatud **sellist** taotlust pädevatele asutustele liikmesriigis, kuhu laps on ära viidud või kus teda kinni peetakse;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 10 – lõige 5 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Amendment

Määratud kohtunikud peavad olema praktiseerivad ja kogenud pereasjade kohtunikud, kellel on eelkõige kogemusi piiriülese mõõtmega küsimustes.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 40**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 1***Komisjoni ettepanek*

Edasilükkamatutel juhtudel on pädevad võtma lapse või vara suhtes ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, selle liikmesriigi ametiasutused, kus asub laps või lapsele kuuluv vara.

Muudatusettepanek

Edasilükkamatutel juhtudel on pädevad võtma lapse või vara suhtes ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, selle liikmesriigi ametiasutused, kus asub laps või lapsele kuuluv vara. **Nende meetmete tõttu ei tohiks tekkida ülemäärast viivitust menetlusprotsessis ega lõppotsuse tegemisel hooldus- ja suhtlusõiguste kohta.**

Muudatusettepanek 41**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 2***Komisjoni ettepanek*

Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks kaitsemeetmeid võtnud ametiasutus teavitama otse või vastavalt artiklile 60 määratud keskasutuse kaudu selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine.

Muudatusettepanek

Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks kaitsemeetmeid võtnud ametiasutus teavitama otse või vastavalt artiklile 60 määratud keskasutuse kaudu selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine. **Ametiasutus peab tagama menetluses osalevate vanemate võrdse kohtlemise ning selle, et nad saaksid kõikide asjaomaste meetmete kohta viivitamata kogu vajaliku teabe selles keeles, millest nad täielikult aru saavad.**

Muudatusettepanek 42**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 12 – lõige 2***Komisjoni ettepanek*

2. Lõike 1 alusel võetud meetmete kohaldamine lõpetatakse kohe, kui liikmesriigi ametiasutus, kelle pädevuses on vastavalt käesolevale määrusele asja sisuline arutamine, on võtnud meetmed, mida ta sobivaks peab.

Muudatusettepanek

2. Lõike 1 alusel võetud meetmete kohaldamine lõpetatakse kohe, kui liikmesriigi ametiasutus, kelle pädevuses on vastavalt käesolevale määrusele asja sisuline arutamine, on võtnud meetmed, mida ta sobivaks peab, **ning alates hetkest, kui ta teavitab neist meetmetest seda liikmesriiki, kus esialgsed meetmed võeti.**

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 19 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel selle ametiasutuse taotluse korral, kuhu vaidluse korral on pöördutud, peab mis tahes muu ametiasutus, kuhu on pöördutud, viivitamata teavitama taotlevat ametiasutust, mis kuupäeval tema poole pöörduti, kooskõlas artikliga 15.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 20

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 20

Artikkel 20

Lapse õigus oma arvamust avaldada

Lapse õigus oma arvamust avaldada

Käesoleva peatüki 2. jao alusel pädevust teostades tagavad liikmesriigi ametiasutused, et lapsele, kes on suuteline seisukohti omama, antakse tegelik ja tõhus võimalus neid seisukohti menetluse käigus **avaldada**.

Käesoleva peatüki 2. jao alusel pädevust teostades tagavad liikmesriigi ametiasutused, et lapsele, kes on suuteline seisukohti omama, antakse tegelik ja tõhus võimalus neid seisukohti menetluse käigus **avaldada vastavalt asjakohastele siseriiklikele menetluseeskirjadele, harta artikli 24 lõikele 1, ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklile 12 ja Euroopa Nõukogu soovitusel liikmesriikidele laste ja alla 18-aastaste noorte osalemise kohta.**^(1a) Ametiasutused dokumenteerivad oma sellekohased kaalutlused otsuses.

Kui laps kasutab õigust oma arvamust avaldada, viib tema ärakuulamise läbi kohtunik või erikoolituse saanud ekspert vastavalt siseriiklikele sätetele, ilma igasuguse surveta, eelkõige vanemapoolse surveta, lapsesõbralikus keskkonnas, mis sobib tema vanusega keele ja sisu poolest, ning ärakuulamine peab hõlmama kõiki tagatisi, mis võimaldavad kaitsta lapse emotsionaalset puutumatus ja huve.

Lapse ärakuulamine ei toimu menetlusosaliste või nende esindajate juuresolekul, vaid see dokumenteeritakse ja lisatakse dokumentidele, nii et pooltel ja nende esindajatel on võimalus näha ärakuulamise protokoll.

Ametiasutus kaalub lapse seisukohti nõuetekohaselt, võttes arvesse tema vanust ja küpsust, ning toob oma kaalutlused otsuses välja.

Ametiasutus kaalub lapse seisukohti nõuetekohaselt, võttes arvesse tema vanust ja küpsust **ning huve**, ning toob oma kaalutlused otsuses välja.

^(1a) CM/Rec(2012)2, 28. märts 2012.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 45**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 23 – lõige 2***Komisjoni ettepanek*

2. Kohus teeb menetluse käigus nii kiiresti kui võimalik kindlaks, kas pooled soovivad vahendamist, et jõuda lapse huvidest lähtudes kokkuleppele, tingimusel et see ei põhjusta menetluses põhjendamatu viivitust.

Muudatusettepanek

2. Kohus teeb menetluse käigus nii kiiresti kui võimalik kindlaks, kas pooled soovivad vahendamist, et jõuda lapse huvidest lähtudes kokkuleppele, tingimusel et see ei põhjusta menetluses põhjendamatu viivitust. **Sellisel juhul palub kohus pooltel kasutada vahendamist.**

Muudatusettepanek 46**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 25 – lõige 3***Komisjoni ettepanek*

3. Kohus võib tunnistada lapse tagasitoomise otsuse ajutiselt täitmisele pööratavaks, hoolimata selle võimalikust vaidlustamisest, isegi siis, kui liikmesriigi õiguses ei ole niisugust ajutist täitmist ette nähtud.

Muudatusettepanek

3. Kohus võib tunnistada lapse tagasitoomise otsuse ajutiselt täitmisele pööratavaks, hoolimata selle võimalikust vaidlustamisest, isegi siis, kui liikmesriigi õiguses ei ole niisugust ajutist täitmist ette nähtud, **võttes arvesse lapse huve.**

Muudatusettepanek 47**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 25 – lõige 5 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

5a. Kui kohus on nõudnud lapse tagasitoomist, teavitab ta sellest otsusest ja otsuse jõustumise kuupäevast selle liikmesriigi keskasutust, kus oli lapse alaline elukoht enne ebaseaduslikku äraviimist.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui otsust ei ole täitmismenetluse algatamisest kuue nädala jooksul täitmisele pööratud, teatab otsuse täitmise liikmesriigi kohus sellest asjaolust ja selle põhjustest päritoluliikmesriigi keskasutusele, kes tähtsavalalduse esitas, või tähtsavalalduse esitajale, kui menetlus algatati ilma keskasutuse abita.

Muudatusettepanek

4. Kui otsust ei ole täitmismenetluse algatamisest kuue nädala jooksul täitmisele pööratud, teatab otsuse täitmise liikmesriigi kohus **nõuetekohaselt** sellest asjaolust ja selle põhjustest päritoluliikmesriigi keskasutusele, kes tähtsavalalduse esitas, või tähtsavalalduse esitajale, kui menetlus algatati ilma keskasutuse abita, **ning esitab eeldatava täitmise aja.**

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 37 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) kui selline tunnustamine on oluliselt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga, kus taotletakse tunnustamist; või

Muudatusettepanek

a) kui selline tunnustamine on oluliselt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga, kus taotletakse tunnustamist, **kuid keeldumine ei tohi kaasa tuua ühtegi harta artikli 21 alusel keelatud diskrimineerimise vormi**; või

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 38 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Huvitatud isiku taotlusel **keeldutakse** vanemlikku vastutust käsitlevat otsust **tunnustamast**:

Muudatusettepanek

1. Huvitatud isiku taotlusel **ei tunnustata** vanemlikku vastutust käsitlevat otsust:

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 51**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 38 – lõige 1 – punkt b***Komisjoni ettepanek*

b) kui **see** on tehtud tagaselja ja algatamist käsitlevat või samaväärset dokumenti ei ole kohale ilmumata jäänud isikule edastatud küllalt aegsasti ja sellisel viisil, et ta oleks saanud end kaitsta, välja arvatud juhul, kui on tõestatud, et selline isik on otsuse selgesõnaliselt heaks kiitnud; või

Muudatusettepanek

b) kui **otsus** on tehtud tagaselja ja algatamist käsitlevat või samaväärset dokumenti ei ole kohale ilmumata jäänud isikule edastatud küllalt aegsasti ja sellisel viisil, et ta oleks saanud end kaitsta, välja arvatud juhul, kui on tõestatud, et selline isik on otsuse selgesõnaliselt heaks kiitnud; või

Muudatusettepanek 52**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 58 – lõik 1***Komisjoni ettepanek*

Taotlejal, kes on kohtuotsuse teinud liikmesriigis saanud täielikult või osaliselt tasuta õigusabi või kes on vabastatud kulude kandmisest, on artikli 27 lõikes 3 ja artiklites 32, 39 ja 42 sätestatud menetlustes õigus saada sellist kõige soodsamat õigusabi või sellist kõige ulatuslikumat vabastust kuludest, mis on kohtuotsuse täitmise liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud.

Muudatusettepanek

Taotlejal, kes on kohtuotsuse teinud liikmesriigis saanud täielikult või osaliselt tasuta õigusabi või **abi vahendamise kulude katmiseks või** kes on vabastatud kulude kandmisest, on artikli 27 lõikes 3 ja artiklites 32, 39 ja 42 sätestatud menetlustes õigus saada sellist kõige soodsamat õigusabi või sellist kõige ulatuslikumat vabastust kuludest, mis on kohtuotsuse täitmise liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud.

Muudatusettepanek 53**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 63 – lõik 1 – punkt a***Komisjoni ettepanek*

a) anda teise liikmesriigi keskasutuse taotlusel abi lapse asukoha kindlakstegemisel, kui näib, et laps võib asuda taotluse saanud liikmesriigi territooriumil ja lapse asukoha kindlakstegemine on vajalik **taotluse täitmiseks** käesoleva määruse **alusel**;

Muudatusettepanek

a) anda teise liikmesriigi keskasutuse taotlusel abi lapse asukoha kindlakstegemisel, kui näib, et laps võib asuda taotluse saanud liikmesriigi territooriumil ja lapse asukoha kindlakstegemine on vajalik käesoleva määruse **rakendamiseks**;

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 63 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) hõlbustada suhtlemist **ametiasutuste** vahel, eeskätt artikli 14.; artikli 25 lõike 1 punkti a, artikli 26 lõike 2 ja artikli 26 lõike 4 teise lõigu kohaldamiseks;

Muudatusettepanek

d) hõlbustada suhtlemist **kohtuasutuste** vahel, eeskätt artikli 14, **artikli 19**, artikli 25 lõike 1 punkti a, artikli 26 lõike 2 ja artikli 26 lõike 4 teise lõigu kohaldamiseks;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 63 – lõige 1 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) teavitada vanemliku vastutuse kandjaid õigusabist ja toetusest, näiteks kahte keelt oskavate spetsialiseerunud advokaatide pakutavast abist, et vältida olukorda, kus vanemliku vastutuse kandja annab nõusoleku, ilma et oleks nõusoleku ulatust mõistnud.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 63 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

g) tagada, et juhul, kui nad algatavad kohtumenetluse lapse tagasitoomiseks 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel või selle menetluse algatamist hõlbustavad, koostatakse menetluseks vajalik toimik kuu nädala jooksul, välja arvatud juhul, kui see on erakorraliste asjaolude tõttu võimatu.

Muudatusettepanek

g) tagada, et juhul, kui nad algatavad kohtumenetluse lapse tagasitoomiseks 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel või selle menetluse algatamist hõlbustavad, koostatakse menetluseks vajalik **ja esitatakse see kohtule või muule pädevale ametiasutusele** kuu nädala jooksul, välja arvatud juhul, kui see on erakorraliste asjaolude tõttu võimatu.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 64 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Keskasutuse või sellise liikmesriigi asutuse, millega lapsel on oluline side, abil esitatud taotluse korral **võib** selle liikmesriigi keskasutus, kus on lapse alaline elu- ja viibimiskoht, otse või ametiasutuste või organite kaudu:

Muudatusettepanek

1. Keskasutuse või sellise liikmesriigi asutuse, millega lapsel on oluline side, abil esitatud taotluse korral **peab** selle liikmesriigi keskasutus, kus on lapse alaline elu- ja viibimiskoht, otse või ametiasutuste või organite kaudu:

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 64 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui kaalumisel on vanemlikku vastutust käsitleva otsuse tegemine, **võib** liikmesriigi ametiasutus juhul, kui lapse olukord seda nõuab, **taotleda** teise liikmesriigi ükskõik millisel ametiasutusel, kelle käsutuses on lapse kaitset käsitlev teave, **see teave edastada**.

Muudatusettepanek

2. Kui kaalumisel on vanemlikku vastutust käsitleva otsuse tegemine, **nõuab** liikmesriigi ametiasutus juhul, kui lapse olukord seda nõuab, teise liikmesriigi ükskõik millisel ametiasutusel, kelle käsutuses on lapse kaitset käsitlev teave, **selle teabe edastamist**.

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 64 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

2a. Kui kaalumisel on vanemliku vastutuse küsimused, teavitab lapse alalise elukoha liikmesriigi keskasutus menetlusest põhjendamatu viivitusega selle liikmesriigi keskasutust, mille kodanik laps või üks lapse vanematest on.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 60
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 64 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigi ametiasutus **võib taotleda** teise liikmesriigi ametiasutuselt abi käesoleva määruse alusel tehtud vanemlikku vastutust käsitlevate otsuste täitmisel, eelkõige suhtlusõiguse ja õiguse olla regulaarselt otseses kontaktis tõhusa teostamise tagamisel.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigi ametiasutus **taotleb** teise liikmesriigi ametiasutuselt abi käesoleva määruse alusel tehtud vanemlikku vastutust käsitlevate otsuste täitmisel, eelkõige suhtlusõiguse ja õiguse olla regulaarselt otseses kontaktis tõhusa teostamise tagamisel.

Muudatusettepanek 61
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 64 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Selle liikmesriigi ametiasutused, kus laps alaliselt ei ela, koguvad kõnealuses liikmesriigis elava **isiku**, kes soovib lapsega kontakti saada või säilitada, või teise liikmesriigi keskasutuse taotlusel teavet või tõendeid ning esitavad oma järeldused **selle isiku** sobivuse kohta suhtlusõigust teostada ning tingimused, mille kohaselt suhtlus peaks toimuma.

Muudatusettepanek

5. Selle liikmesriigi ametiasutused, kus laps alaliselt ei ela, koguvad kõnealuses liikmesriigis elava **vanema või pereliikme**, kes soovib lapsega kontakti saada või säilitada, või teise liikmesriigi keskasutuse taotlusel teavet või tõendeid ning esitavad oma järeldused **nende isikute** sobivuse kohta suhtlusõigust teostada ning tingimused, mille kohaselt suhtlus peaks toimuma.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 64 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Liikmesriigi ametiasutus võib paluda teise liikmesriigi keskasutusel esitada teavet asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohta seoses käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate küsimustega, mis on asjakohased juhtumi analüüsimiseks käesoleva määruse alusel. Selle liikmesriigi ametiasutus, kellele taotlus esitatakse, vastab võimalikult kiiresti.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 65 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kui ametiasutus, kellel on pädevus käesoleva määruse alusel arutada lapse paigutamist hooldeasutusse **või kasuperekonda**, taotleb ta esmalt selle teise liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekut. Selleks edastab ta oma liikmesriigi keskasutuse kaudu selle liikmesriigi keskasutusele, kus asub hooldeasutus või kasuperekond, kuhu laps soovitakse paigutada, taotluse nõusoleku saamiseks, mis sisaldab aruannet lapse kohta ning põhjuseid, miks ta soovitakse kasuperekonda või hooldeasutusse paigutada.

1. Kui ametiasutus, kellel on pädevus käesoleva määruse alusel, arutada lapse paigutamist **pereliikmete juurde, kasuperekonda või turvalisse** hooldeasutusse **mõnes teises liikmesriigis**, taotleb ta esmalt selle teise liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekut. Selleks edastab ta oma liikmesriigi keskasutuse kaudu selle liikmesriigi keskasutusele, kus asub hooldeasutus või kasuperekond, kuhu laps soovitakse paigutada, taotluse nõusoleku saamiseks, mis sisaldab aruannet lapse kohta ning põhjuseid, miks ta soovitakse kasuperekonda või hooldeasutusse paigutada. **Liikmesriigid tagavad, et lapse vanematel ja sugulastel oleks nende elukohast olenemata regulaarne juurdepääs, välja arvatud juhul, kui see ohustaks lapse heaolu.**

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 65 – lõige 4 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui pädeval asutusel on kavas saata sotsiaaltöötaja teise liikmesriiki, et kindlaks teha, kas lapse hooldusasutusse paigutamine selles liikmesriigis on lapse heaoluga kooskõlas, teavitab ta sellest asjaomast liikmesriiki.

Neljapäev, 18. jaanuar 2018

Muudatusettepanek 65**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 66 – lõige 4**

*Komisjoni ettepanek*4. **Iga keskasutus** kannab oma kulud ise.

*Muudatusettepanek*4. **Välja arvatud juhul, kui taotluse esitanud liikmesriik ja taotluse saanud liikmesriik on kokku leppinud teisiti**, kannab **iga keskasutus** oma kulud ise.**Muudatusettepanek 66****Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 79 – lõige 1**

*Komisjoni ettepanek*Komisjon esitab [**10** aasta möödudes käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast] Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele määruse järelhindamise aruande, millele on lisatud liikmesriikide antud teave. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud.

*Muudatusettepanek*Komisjon esitab ... [**viie** aasta möödudes käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast] Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele määruse järelhindamise aruande, millele on lisatud liikmesriikide antud teave. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud.**Muudatusettepanek 67****Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 79 – lõik 2 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

*Muudatusettepanek*aa) **vanemlikku vastutust käsitlevate juhtumite ja otsuste arv vahendamismenetlustes;**